

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1941. DECEMBER 6.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 181. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Az amerikai sajtó leleplezi Rooseveltt terveit

Pénteken átnyújtották Washingtonban a japán választ — Madridban összeült a legfelsőbb haditanács — A németek az ellentámadások visszaverése után üldözik a szovjet csapatokat — Északafrikában a rossz időjárás befolyásolja a hadműveleteket

Magyarország ünnepe. Nemcsak a fellobogózt házak, de a ragyogó arcok és a büszkén csillogó szemek is az ünnepet hirdetik most. A Főméltóságú Kormányzó Ur felé tekint minden magyar, a megnagyobbodott Magyarország minden népe.

Ezt a napot most is, mint minden évben, nagy fényvel, nagy szeretettel és lelkesedéssel ünneplik meg Magyarországon. A Délvidék először veszi ki részét nyilvánosan az ünnepelésből. A Legfelsőbb Hadur névünnepe ezért szokatlan buzgalommal készült egész felszabadult Bácsvidék. Zomborban ezen a napon esküsznek fel az ujoncok. Ujvidéken is honvédségi lesz. Szabadkán, Zentán és az összes községekben, mindenütt előadásokat rendeznek szombaton.

A fővárosban a Kormányzó Ur névünnepe a magyar királyi honvédség ünnepélyes keretek között üli meg. A budapesti helyőrség felekezeti szerinti istentiszteleten vesz részt. A tábornoki kar délben a Kaszinóban diszebedet tart.

Vichyben

hivatalos nyilatkozatot tettek közzé Amerika azon szándékaival kapcsolatban, hogy Franciaország belügyei beavatkozzék. A közlemény szembe fordul a francia viszonyokról szóló amerikai állításokkal és visszautasítja Washington azon törekvését, hogy Franciaország és a francia gyarmatbirodalom kérdéseibe beavatkozzék. Leszögezi a közlemény, hogy Franciaország legalább olyan jól ismeri a fennhatósága alatt álló Indokínában folyó eseményeket, mint az amerikai körök. Visszautasítja Hull löbb kijelentését, emlékeztet arra, hogy Amerika ellenséges szándékait juttatta kifejezésre azzal is, hogy kiterjesztette a kölcsön- és bérbeadási törvény kedvezményeit de Gaulle pártitű francia tábornok kormányára s a francia lázadók által megszállott francia területeket saját védelmi övezetének nyilvánítja. Érihetetlennek tartja végül a közlemény, hogy Amerika ezek után akar gondoskodni a francia birodalom épségének csorbíthatatlanságáról.

Spanyolországra

mint a NST sajtószolgálat Madridból jelenti, angolszász nyomás nehezedik. Madridban egyébként ülést tartott a legfőbb haditanács és a minisztertanács is összeült. Az NST szerint az Arriba azt írja, hogy angol és amerikai részről Spanyolországra politikai és gazdasági téren nyomást igyekeznek gyakorolni és mozgást szabadságát korlátozni akarják.

Londonból megkísérelték, hogy a kommunista és szeparatista elemeket Spanyolországban mozgósítsák a nemzeti kormányzat ellen. Az Egyesült Államokban olyan törekvések észlelhetők, hogy üzemanyagzárlatot akarnak Spanyolország ellen alkalmazni. Ez leleplezi az amerikai gazdasági intézkedések politikai célkitűzéseit.

Serano Sunner spanyol külügyminiszter Berlinből való visszatérése után a spanyol államfővel folytatott megbeszélésén kívül Weddell amerikai nagykövettel is megbeszélést

folytatott. A spanyol főváros politikai köreiből az a tény, hogy a külügyminiszter az amerikai nagykövetet rögtön Berlinből való visszatérése után fogadta, feltűnést keltett. Az amerikai nagykövet azonban már Serano Sunner elutazása előtt kihallgatást kért. A nagykövet a spanyol külügyminiszterrel folytatott megbeszélése után amerikai újságírók előtt kijelentette, hogy látogatásának nincs politikai jelentősége, csak udvariassági aktus volt. A spanyol külügyminiszter berlini benyomásairól beszélt.

Honvédségünk hősiességét méltatja a német sajtó

Berlin, december 5.

A Berliner Börsenzeitung hosszabb cikkben foglalkozik honvédségünk harcaival. Megállapítja, hogy a magyar csapatok nemcsak megújították, hanem öregbítették a magyar katona ezer év óta ismert kitűnő hírét. Emlékeztet a lap a magyarok és németek együttes harcaira, amelyek a múltban a világháborús együttműködésben érték el tetőpontjukat. A világháboruban együtt hozott véraldozat szorosra kovácsolta a bajtársiasságot a két nemzetben és a két nemzet szoros barátságának alapjává vált.

A lap ezután részletesen ismerteti a keleti arcvonalon elért fényes magyar katonai sikereket. (MTI)

Vége a Szovjet keletitengeri hatalmának

Berlin, december 5.

Hanko visszafoglalásának legnagyobb jelentőségét abban látja a német sajtó, hogy a Szovjet flottája ezzel elvesztette utolsó támaszpontját is a finn partvidéken és teljesen összeroszul a Leningrád előtti vizeken. Minden szovjet flottaakció lehetetlenné vált ebben a térségben. A Völkischer Beobachter szerint a Szovjet keletitengeri hatalma végleg összeomlott. (MTI)

Északafrikában súlyos csapást mért a német léghaderő az angolokra

Berlin, december 5.

A Német Távirati Iroda közli berlini katonai helyről származó értesülését, mely szerint a német léghaderő Líbiában brit páncélosok és gépesített harcoszlopok elleni támadásaival súlyos csapásokat mért az ellenségre. A német légierőket olasz repülőgépek támogatták. Légharcban hét angol gép megsemmisült.

Stockholmi jelentés szerint Északafrikában a beállott esőzés és rossz időjárás akadályozza a hadműveleteket. (MTI)

Roosevelt és Stimson hadügyminiszter nyilatkozik a leleplezett amerikai tervekről

Washington, december 5.

Early, Roosevelt titkára kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy szigorú vizsgálatot indítanak annak megállapítása érdekében, honnan jutott a Chicago Tribunehoz az amerikai hadműveleti tervekről szóló okmány. A titkár kijelentette, hogy miután a nagy port felvert újságcikkéről még nem beszélgetett Roosevelttel, nincs módjában sem megcáfolni, sem megerősíteni a tervek létezését. Egyébként ebben a kérdésben úgy Roosevelt elnök mint Stimson hadügyminiszter nyilatkozni fog. (MTI)

Ára 10 fillér

Ünnepet ülünk,

most először a felszabadulás óta. A Főméltóságú Kormányzó Ur névünnepe üli meg az ország lakossága, s köztük talán leglelkesebben mi, délvidekiek, akik hosszú esztendőken keresztül vártunk erre a pirosbetűs napra.

Lélekben mindig együtt ünnepeltünk, együtt örültünk az anyaországi testvéreinkkel, de ezt nem igen mutathattuk a megszállás alatt. Ezen a napon mi csak Mikalust vártunk.

Egy régi rege azt mondja, hogy a Mikulást azért szeretik a gyermekek, mert a Mikulás egyszer megmentette őket. Ezen a napon kipirulnak a gyermekarcok, s úgy csillognak az ártatlan gyermekszemek, mint apró és fényes kis csillagok a tiszta kék égen.

Mi mindig nagy hasonlatosságot látunk ebben. A magunk sorsát a gyermekek regebéli sorsával hasonlítottuk össze akaratlanul is és vártunk arra a napra, amikor eljönnek értünk Horthy Miklós katonái, a magyar honvédek, hogy felszabadítsanak bennünket. Szimbolikus ünnep volt a felszabadulás előtt a Mikulás napja, ma már valóság lett belőle.

Feléje tekintünk most, a Legfelsőbb Hadur felé, Kormányzó Urunk felé. Az egész ország örömtől ragyogó szeme rajta függ. A Kárpátokon túl küzdő magyar honvéd ép úgy Benne látja a szebb jövő kialakítóját, mint kárpátjai paraszt, vagy az erdélyi góbé és mi, bácsvidékiek.

Unpepi harangok konganak minden toronyban és ünnepi fohász száll Felé, aki a királyi várban szakadatlanul dolgozik a mi jobb sorsunkért.

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Edes ellenfél

Gyorsan pergő karriertörténet egy kislánvról

Főszereplők:

SZELECZKY ZITA, HAJMÁSY MIKLÓS,
KISS MANYI, LATABÁR KÁLMÁN,
MÁLY GERŐ, SOMLAY ARTUR.

Figyelem! Szombaton 3 előadás!

Valamennyi szovjet ellentámadás összeomlott

Róma, december 5.

A Corriere della Sera hosszabb cikkben foglalkozik a keleti harctér eseményeivel. Leszögezi, hogy Kalinin tábornok ugyanabban az időben indította meg nagyszabású támadását a németek ellen, amikor Timosenko megkezdte tá-

madásait a rosztovi térségben. A szovjet hadvezetőség nagy reményeket fűzött ezekhez a támadásokhoz, amelyeknek sikere mindenképp előtt erkölcsi szempontból birt volna nagy horderevével. A hatalmas erővel és az emberanyag kiemeltlen pocskékolásával megindított szovjet támadások, azonban éppen az ellenkező eredményt érték el, mint amiért megindították őket. Mindkét tábornok nagy erővel végrehajtott támadása összeomlott. (MTI)

Sztalin panaszkodik szövetségeseire ...

Róma, december 5.

A Popolo di Roma szerint a Szovjetben súlyos kiábrándulást okoztak a benem váltott angol-szász ígéretnek. Sztalin tiltakozott Londonban és Washingtonban azért, mert az angol-szász államok nem lettek eleget vállalt kötelezettségeiknek, nem váltották be ígéreteiket és nem tördnek szövetségésük sorsával. Sztalin felpanaszolja, hogy az általa kívánt második arcvonal elmaradása után a hadianyagszállítmányok is elmaradnak. (MTI)

A tengelycsapatok fölényével indult az afrikai háború második fejezete

Róma, december 5.

A Popolo di Roma megállapítása szerint a marmaricai csata most jutott el második fejezetéhez, s a hadműveletek újabb szakasza a tengelyhatalmak fölényével indul. (MTI)

Madrid, december 5.

A Német Távirati Iroda idézi a Pueblo c. spanyol lap cikkét, amely szerint az angolok is kénytelenek bevallani, hogy Rommel tábornok afrikai német főparancsnok megszerzte a fölényt Marmaricában. Anglia azzal igyekszik szépíteni a dolgokat, hogy az angol tábornokok katonai lángésszel állanak szemben. Ehhez hoz-

záteszi a spanyol lap, hogy nemcsak a német parancsnok lángesse az amellyel meg kell küzdeniük az angoloknak. Minden német katonai mestere a hadviselésnek. A német páncélosok vezetői a két éves háború alatt annyira megismerték gépeiket és a harci módszereket, hogy az angolok a legkorszerűbb felszerelésükkel sem tudják felvenni velük a versenyt. (MTI)

Az újzelandi főparancsnok beismeri a veszteségeket

Berlin, december 5.

A Német Távirati Iroda közli a jeruzsálemi rádió jelentését, mely szerint az Északafrikában harcoló újzelandi csapatok főparancsnoka arról

tett jelentést kormányának, hogy csapatai az utóbbi napokban igen nagy veszteségeket szenvedtek. (MTI)

Roosevelt a távolkeleti helyzetről és Amerika védelméről tárgyal a kongresszusi vezetőkkel

Washington, december 5.

(Német Távirati Iroda) Az Associated Press jelentése szerint Roosevelt elnök 90 perces megbeszélést folytatott a kongressz-

usi vezetőkkel a távolkeleti helyzetről és Északamerika védelmével kapcsolatos kérdésekről. (MTI)

Az amerikai sajtó leleplezi Roosevelt világuralmi terveit

Washington, december 5.

A Chicago Tribune és más amerikai lapok felbukkanó leleplezéseket közölnek Roosevelt világuralmi terveiről. A lapok egy állítólag 1941 szeptember 11-én keltezett bizalmas jelentést közölnek, amelyet Roosevelt utasítására készített a haderő és haditengerészet főparancsnoka. Az állítólagos tervek szerint

Szovjetet 1942 júliusáig teljesen elintézik ellenségei. Erre az esetre az okmány szerint Szibériában erős védelmi vonalat kell kiépíteni Japán ellen. Japán gazdasági háborúval, légitámadásokkal és kínai offenzívával akarja megsemmisíteni az amerikai terv. (MTI)

A japán-amerikai tárgyalások

Washington, december 5.

Nomura és Kurusu japán megbízottak kezdeményezésére pénteken délután folytatják az amerikai-japán tárgyalásokat. Hir szerint a tárgyaló felek azért ültek össze, hogy végleg tisztázzák az álláspontokat. Megnem erősített hírek szerint a japán megbízottak átadták a választ az indokina japán csapatösszevonásokra vonatkozó amerikai kérdésekre.

Tokió, december 5.

A japán sajtó — mint a Német Távirati Iroda jelenti — Hull legutóbbi nyilatkozatával kapcsolatban azt írja, hogy az Egyesült Államok

milliók hadsereget szerveznek Európa ellen, Amerika ellenségeinek, elsősorban Németországnak megsemmisítésére. A lapok azt írják, hogy megszerezték az okmány másolatát. Ebből kitűnik, hogy

Amerika két óceánra és három földrészre — Európa, Ázsia és Afrika — kiterjedő hallatlan méretű totális háborút tervez, amelyet 1943 júliusában kezdenek meg. Addig, Amerika minden eszközzel fokozza a háborus termelést és a hadi előkészületeket. Mint valószínű ellenségeket Németországot, Olaszországot és az általuk megszállt területeket, a Vichy fennhatósága alatt álló Franciaországot, Spanyolországot, Portugáliát, Japán és Mandzsuriát jelöli meg az okmány, amely megjósolja, hogy a

NEMZETI MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Sok hűhó Emm ér!

Egy leány története, ki hogy célját elérje, nem riad vissza semmitől

Főszereplők:

SZELECZKY ZITA, JÁVOR PÁL,
KISS MANYI, CSORTOS GYULA,
BILICSI TIVADAR, PETHES SÁNDOR
Gazdag pótműsor.

Figyelem: Szombaton három előadás.

továbbra is a régi alapokon folytatja a játékot. A Hull november 26-i jegyzékében lefektetett amerikai feltételeket elfogadhatatlannak minősíti a japán sajtó. (MTI)

Összeült a legfelsőbb spanyol haditanács és a minisztertanács

Madrid, december 5.

A legfelsőbb spanyol haditanács Varela tábornok hadügyminiszter elnökletével összeült.

A kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze Franco tábornok államfő elnökletével. (MTI)

A HANKÓI VÉDŐK FELÉT ELVESZITETTE A SZOVJET

Helsinki, december 5.

A Stefani iroda jelentése szerint a finn csapatok csak igen lassan, lépésről-lépésre veszik birtokukba a szovjet által kiürített Hankót az ellenség által elhelyezett rengeteg akna miatt.

Finn körökben a hankói szovjet védők veszteségét 50 százalékra becsülik. A 30.000 főnyi védőseregéből 15.000 az elesettek, sebesültek és foglyok száma. (MTI)

KOMMUNISTA TERRORISTA CSOPORTOT TETTEK ÁRTALMATLANNÁ SZKOPLYÉBAN

Szófia, december 5.

Hivatalos bolgár közlés szerint a macedóniai Szkoplyében kommunista terrorista csoportot tettek ártalmatlanná. A banda tagjainál nagymennyiségű lőszert, fegyvert és 300 kg. robbanóanyagot találtak. (MTI)

ANARHIA ABESSZINIÁBAN

Róma, december 5.

A Stefani iroda közli, hogy Abessziniában teljes az anarhia. A Négusnak nincs tekintélye.

Ezzel kapcsolatban közli a Stefani a Nazionalzeitung cikkét is. A német lap azt írja, hogy a burminghami érsek figyelemre méltó megjegyzéseket tett az afrikai helyzettel kapcsolatban. Az angol sajtó eléggé meggondolatlanul széles körök tudomására hozta az érsek véleményét, amely szerint az olaszok Abessziniában, Eritreában és Libiában nagyszerű gyarmatosítóknak bizonyultak.

Ezek szerint is alaplalan az az angol fel fogás, mely szerint az angolon kívül egyetlen nemzet sem tud gyarmatosítani és így nem is érdemi meg, hogy gyarmatokhoz jusson. (MTI)

Jelentés a szerbiai harcokról

Belgrád, december 5.

A belgrádi Novo Vreme katonai cikkírója »Jöttünk, láttunk, győztünk» cím alatt foglalkozik a kormánycsapatoknak a kommunista bandák ellen folyó harcával. Megállapítja, hogy csak szilárd elhatározásra és kemény ökölcspásra volt szükség, hogy a szerb kommunista bandák eltűnjenek a színről. Kraljevo, Rudnik és Csacsak közelében megsemmisültek a szerb bandák. A kormánycsapatok Loznica irányába nyomulnak előre és két részre szakították az együttműködő kommunista bandákat, amelyek körül egyre szűkebbre szorult a gyűrű. A vörös bandáknak sem energiájuk sem kitartásuk nincs — mondja a cikkíró (MTI)

Nedics tábournok drámai hangu rádiószózata

Megérdemeltük a szenvedéseket

A pártharcok tették tönkre a szerb népet / Szerbia részt kér az Új Európa kiépítéséből

Belgrádból jelentik: Nedics tábournok, Szerbia miniszterelnöke csütörtökön este rádiószózatot intézett a szerb néphez. Drámai hangu beszédében a miniszterelnök a következőket mondotta:

— Ma este elsősorban azt akarom bejelenteni, hogy Belgrádból beszélek, abból a városból amelyről a rossz nyelvek, a szerb nép ellenségei és az idegen propaganda az állítják, hogy a németek por és namuvá változtatták át és a főváros Uzsice és Csacsák sorsára jutott. Ez nem iga. Okos ember nem hisz el ilyesmit.

— Halljátok most üzenetemet! Amikor szeptember elsején először szóltam hozzátok, arra kértelek benneteket, hogy

lázadjatok fel a kommunista szörny ellen, mert ez sirját ássa a szerb népnek.

Meg voltam győződve arról, hogy meghallgatók. Ma már megbékéltek a lelkek, a kommunistákat kiirtjuk és nyugalom lesz egész Szerbiában.

— Most köszönetet akarok mondani — folytatta beszédét Nedics tábournok — mert mellém álltatok. Szilárd meggyőződésemmel, hogy Szerbia feltámad, kigyógyul nagy betegségéből.

— Amikor láttam, hogy bajban van az én népem, zászlót ragadtam és magasra emeltem. Titeket hivatalok szerb nép, nem magamért tettem ezt. A szerbekért és a hazáért.

— Feladatunk, hogy begyógyítsuk a felszaggatott sebeket és megmentsük a szerb fiataiságot. Szerbiáért kell élnünk és halnunk. Nagy események következnek és okosan kell viselkednünk. Ezt a nagy tragédiát sem értük volna meg, ha összetartunk. A pártharcok tábo-

rokra szaggattak bennünket és ez lett a vesztünk.

— Testvéreim! A népek elkerülhetik a katasztrófát, ha összetartanak. Ez legyen hát Szerbia programja a jövőben.

— **Tegyük szívünkre a kezünket — folytatta drámai hangon a miniszterelnök — amit szenvedtünk, megérdemeltük. Elhagytuk tradícióinkat, elhagytuk családunkat, ami alapja volt mindig a szerbségnek. Még gyermekeink neveléséről is megfeledeztünk.**

— Ellenségeink szétduzták otthonainkat, s a kommunizmus mérget csöpögtettek még a romok közé is. Meg kell menteni a családi fészket, hogy erre építsük fel a jövő Szerbiát. Forduljatok el a materializmustól, mert az mindennek az oka. Nem imádkoztunk Istenhez és nem szegyenkezünk az emberek előtt. Legyetek ezután jó keresztények.

— Halljátok hát mit mondom! Szerbiában mindenkinek kell, hogy otthona, kenyere és munkája legyen. Akkor jöhet bármilyen vihar, nem sodor el bennünket. A jövő a miénk, a nap már megjelent a láthatáron.

— Azt suttoják — mondotta Nedics tábournok — hogy a németek ellenségeink. Nem igaz! Ezek hazudnak.

Meggyőződésemmel, hogy a nagy Német Birodalom nem zárja el előlünk azt a lehetőséget, hogy közreműködjünk az új Európa kiépítésében.

Németország nem ellenségünk és csak tőlünk függ, hogy a jövőben sem legyen az.

A ház ülése

Budapestről jelentik: A képviselőház pénteki ülésén is folytatta a felhatalmazási törvényjavaslat vitáját.

Kafovc Lajos képviselő az adórendszerrel kapcsolatos panaszokat sorolt fel. Sürgette, hogy az adózást helyezték szociálisabb alapokra. Sérelmesnek tartja, hogy az ipari árak nincsenek arányban a mezőgazdasági árakkal és az összhang megteremtését sürögőnek tartja. Beszélt arról,

hogy már most meg kell tenni minden előkészületet a termelés átállítására a háboru után várható viszonyoknak megfelelően, nehogy a háboru után következő idők munkanélküliséget idézzenek elő.

Hertelendy Mihály képviselő a gazdaérdekek fokozottabb védelméért szállt szóra.

Az ülés lapzártakor még folyik. (MTI)

Tokio:

Kétséges, hogy Amerika egyáltalán akarja-e a megegyezést

Tokió, december 5.

A Domei felhívalos japán híroroda megállapítja, hogy Washington mitsem változtat álláspontján, a régi politikai játékot üzi és ezért Japánra igyekszik áthárítani a felelősséget. Kuzsuzo 17 napi washingtoni tartózkodása után — mondja az iroda közleménye — még mindig kétséges, vajjon Amerika egyáltalán akarja-e a megegyezést? (MTI)

A nagyvilágból

Farugi perzsa miniszterelnök bemutatta a sahnak és a képviselőháznak új kormányát. Beszédében hangoztatta, hogy az új kormány változatlanul a régi politikát folytatja.

Egy épülő amerikai hid beomlott. 10 munkás a vízbe fulladt, 20 megsebesült, úgyhogy kórházba kellett szállítani.

A lemondott albán miniszterelnököt Sefket Verlacit olasz birodalmi miniszterre nevezték ki.

Targoviste román város közelében újabb földrengés történt. 10 ház összedőlt, 150 pedig összedőlés előtt áll. A kár igen nagy.

A német sedégcirkáló által elsüllyesztett „Sidney” ausztráliai cirkáló közel 700 hajótöröttjének megmentésére nincs remény — mint Ausztráliából jelentik.

Az ír vizeken kényszerleszállást végzett egy angol repülőgép. Két pilótáját megmentették, a másik kettőnek csak a holttestét találták meg.

London hivatalosan közli, hogy az október 23—26-án feladott amerikai postaszállományok ellenséges tevékenység folytán megsemmisültek.

Az ügyész halált kér a Szófiában megkezdett kémkedési per 4 fővádlottjára, a többiekre pedig életfogytiglani, illetve 10 évi fegyházat. A kémkedési per fővádlottja Anglia volt szófia katonai attaséja.

A bolgár kormány rendeletet hozott, amelylyel teljesen megszünteti a magángépkocsik forgalmát, hogy a hajtóanyagban megtakarítókat érjenek el.

Szerbiai hírek

Belgrádban megkezdtek a cipőigénylőlapok kiosztását. A közellátási hivatal közleménye szerint bőrtalpu cipőt csak az igényelhet, akinek egyáltalán nincs használható cipője — sem jó, sem foltosított. Akinek van és mégis igényel a hatóság félrevezetéséért súlyosan megbüntetik. Ez a büntetés 5 évi börtönbüntetésig és 1 millió dinár pénzbüntetésig terjedhet.

A belgrádi Vöröskeresztnek a legnagyobb

gondot a rengeteg ellátatlan gyermek okozza. Ezek olyan gyermekek, akiknek a szülei menekültek, az apjuk hadifogságban van, vagy pedig a szülei a kommunista zavargások alatt elhagyták lakhelyeiket, végül a hadiárva. Fel-szólítást intéztek az egész társadalomhoz, hogy mentsék meg ezeket a gyermekeket. Fogadják örökbe, vagy fizessenek értük ellátási díjat.

SZOVJET—LENGYEL SEGÉLYNYUJTÁSI EGYEZMÉNY

Ankara, december 5.

Sikorszky, a lengyel árnyékkormány elnöke és Sztalin Kujbisevben kölcsönös segélynyújtási egyezményt írtak alá. A két kormány képviselője kötelezte magát, hogy együtt harcol a »végső győzelemig» (MTI)

ELSULLYEDT ANGOL HAJÓ

Amsterdam, december 5.

Angol részről közlik, hogy az Ashby 4868 tonnás angol szállító hajót az Azori szigetek magasságában ellenséges tevékenység elsüllyesztette (MTI)

EZRÉVEL TARTÓZTATJÁK LE AZ ANGOLOK A SZIRIAIAKAT

Ankara, december 5.

Ideérkezett hírek szerint Szíriában és Libanonban példátlan arányu letartóztatásokat eszközölnek az angolok és a degaulisták. Egyedül Aleppóban 2000 embert tartóztattak le. Beirutban külföldieket is letartóztattak. A rendőrség a letartóztatottakat embertelenül megkínozza, hogy angolelleses vallomást csikarjon ki belőlük. Legtöbb letartóztatás zsidó besugásra történt (MTI)

Deák főispán közbenjárására üzenetbe helyezhetik a titeli és zsablyai járás a szivattyutelepeit

A titeli és a zsablyai járás ármentesítő társulatok kiküldöttei felkeresték Dr. Deák Leó főispánt és elpanaszolták, hogy a társulatoknak a szivattyui már 1 év óta nem működnek, mert a jugoszláv rezsim alatt a társulat tagjai nem fizették rendszeresen a díjakat és így nem állott módjában a társulatoknak a pumpákhoz szükséges tüzelőanyagról gondoskodni. A panaszt a főispán személyesen terjesztette elő a m. kir. földművelésügyi minisztériumban és eljárása eredményeképpen máris gondoskodás történt arról, hogy az érdekelt társulatok a pécsi és Pécs környéki bányákból vízi úton vagy vasúton megkapják a szükséges tüzelőanyagot 800 vagon szén formájában. Így válik lehetővé a talajvízzel elöntött mintegy 26000 kat. holdnak vízmen-tesítése.

Elkészült a „Délvidék” naptára

A naptár elkészült. Hosszu, gondos, szorgalmas munka után kerül a nyilvánosság elé a jövő hét elején a Délvidék nagy naptára, amelyet háborus naptárnak is nevezhetünk. A naptár ugyanis részletesen foglalkozik a most dúló háborúval. Minden egyes részletét képekben is bemutatja a Délvidék 1942 évi naptára.

A gazdátársadalomnak nélkülözhetetlen lesz ez a naptár. Minden állatbetegségekkel külön-külön foglalkozunk. Tanácsadó, jóbarát, szórakoztató olvasmány lesz egész éven keresztül a Délvidék új naptára, amely tetszetős kivitelben kerül az olvasó elé. Rendelje meg már most arusa-nál, a jövő héten kézhez kaphatja. A naptár ára 50 fillér.

Ujvidék szépül

Felépül a Darányi-telep — Atjavítják az ujvidéki utcák burkolatát

Ujvidékről jelentik: A volt báni székváros a felszabadulás csak annyiban észrevehető, hogy a város szépül. Forgalma nem csökkent. Nagy határváros lett Ujvidékből, de közintézményeiből nem vészett.

A jelek arra mutatnak, hogy a magyar hatóságok több gondot fordítanak majd Ujvidékre, mint a szerbek, pedig a szerb rezsim kedvenc gyermeke volt a náhai báni székváros.

Ujvidék arca megszépül, utcái rendez képet nyerne. A házakat rendbehozzák, tavaszra több házat felépítenek, az utburkolatot pedig kijavítják. Már a katonai közigazgatás idején 12.240 négyzetkilométer utburkolatot javítottak ki. Ezenfelül 14.100 négyzetfelületű új utat építettek. Ez az ut hat méter széles és a Nagyliáni utat köti össze a várossal.

Osszesen 23.840 négyzetméter felületű utcaburkolatot hoztak rendbe.

A városi épületek, iskolák továbbá a város-háza központi fűtésének javítására és átalakítására ezeket fordítottak. Többek közt gondoskodni kellett a régebben Péterváradon volt szegényházi ápoltak elhelyezéséről is. Erre a célra a kiszácsi-uti városi épületeket kellett átalakítani, illetve ujakat emelni. Ezek a munkálatok is felemésztettek 110.000 pengőt.

Részben a katonai közigazgatás idején, részben azután

lakhatóvá tettek 330 házat jórészt a Darányi-telepen, 100 házat pedig a két év előtti árvizkárosult magyarok számára ujonnan felépítették.

Az említett 330 épület mind az árvíz idején rongálódott meg és vált lakhatatlanná. Építésüket és javításukat annakidején mivel jórészt magyar kisemberekről volt szó, alig támogatták.

Szervezhet-e a szovjet új ellenállást az Ural mögött

Szibéria hadfelszerelési jelentősége

(MN) A szovjethadsereg tényleges állománya valamint jól kiképzett póttartaléka egyaránt majdnem teljes egészében vagy megsemmisült, vagy német fogságba esett. A Donmedence elfoglalásával és a Leningrád valamint Moszkva körüli parcidék kikapcsolásával a Szovjet-Unió éppen úgy elvesztette iparának és nyersanyag szempontjából számbajöhető területeinek, mint legsűrűbben lakott országrészeinek legnagyobb részét. Hogy ennek a helyzetnek a tömegekre gyakorolt katasztrófális hatását valamiképpen torpítsák az ázsiai Szovjet-Unió mérhetetlen nagyságának és állítólag kiapadhatatlan ipari, nyersanyag- és embertartalékának propagandisztikus jelszavát dobták a köztudatba.

És mi a való helyzet a szibériai segélyforrások tekintetében?

Ahhoz, hogy a Szovjet a háborút ázsiai területeire támaszkodva tovább folytassa, öt feltételre volna szükség:

1. Sűrűn lakott területekre,
2. nagy és jól felszerelt hadseregre,
3. biztosított hadfelszerelési és fogyasztási iparra,
4. megfelelő élelmezési bázisra és
5. végül rendezett pénzügyekre és jólműködő szállítási lehetőségekre.

A rendelkezésre álló adatok lelkiismeretes számavétele mellett a felsorolt feltételek a következőképpen alakulnak:

CSAK 25 MILLIÓ EMBER

A Szovjet-Unió 188 millió lakosából az ország európai területeire 163 millió vagyis 85 százalék esik. Ázsiai Oroszországra ilyenformán mindössze csak 25 millió lélek, azaz a Szovjet összlakosságának 15 százaléka jut. Tegyük fel — bár ez, ismerve az oroszországi közlekedési és utviszonyokat nemigen valószínű — hogy a szovjetkormányzatnak sikerülnie fog 10 millió katonát és polgári egyént Európából az Ural mögé menekíteni. Ez esetben — 35 millió lelket számolva — is csupán legföljebb két lakos fog az ázsiai területeken egy négyzetkilométerre esni. Nem szabad azonban arról sem megfeledkezni, hogy ez a lakosságréteg még az általános orosz kulturális színvonalnál is alacsonyabb kultúrfokon él.

LEHETETLEN HADKIEGÉSZÍTÉSI ÁLLAPOTOK

A fentebb felsorolt számadatok már magukbanvéve is kizárják azt, hogy Szovjetország ázsiai területeinek lakosságából megfelelő nagyságu és jól kiképzett hadsereget lehetne felállítani, nem is beszélve arról, hogy ennek a hadseregnek a felszereléséről az ázsiai Szovjet hadiiparának kellene gondoskodnia, amely jelentős angol és amerikai szállításokra a jövőben éppen úgy nem számíthat, mint ahogyan eddig sem számíthatott.

A HADIIPAR

Szibéria helyzete azonban kétségtelenül a hadiipar tekintetében a legvígazstalanabb. Szén és érc, a hadiipar számára legfontosabb nyersanyagok ugyan elegendő mennyiségben megtalálhatók ázsiai Oroszországban, sőt az ugynevezett kuzneci medencében egészen kiváló minőségű fém van, ezeket a gazdag nyersanyagforrásokat azonban ezidáig még csak elenyészően kis százalékban tárták fel. De ettől eltekintve hiányzanak a termelés komoly fokozásához feltétlenül szükséges technikai feltételek is. Kevés a szakmunkás, és nincsenek elegendő gépek. Még a legáldásosabb béke idején is évtizedekre lenne Szibériának szüksége ahhoz, hogy komoly értékű és nagy teljesítőképességű ipart teremtsen magának. Az orosz kohónak csak mintegy 9 százaléka, az elektromos erőműveknek pedig csupán 6 százaléka fekszik Ázsiában. Az Ural mögött előforduló ércnek csak 25 százalékát lehet magasértékűnek tekinteni, a többi, túlságosan nagy kén tartalmánál fogva jóformán értéktelen, olaj egyáltalán nincs ezen a területen.

De még ennél is sivárabb képet nyújt a fogyasztási cikkek ipara, amely legalább 95 százalékban a Szovjet-Unió európai részére esik és ilyenformán ázsiai Oroszországban csupán egész jelentéktelen méretű.

AZ ÉLELMEZÉS KÉRDÉSE CSAK SZÁLLÍTÁSOKKAL OLDHATÓ MEG

Szibériának védelmi szempontból való megszervezése már a fentebb felsorolt okoknál fogva is elképzelhetetlen. Mindezekhez azonban hozzájárulnak még az élelmezési nehézségek egyáltalán nem rózsás színben mutakozó nagy kérdése. Ázsiai Oroszország sohasem tudta magát élelmezni és e tekintetben mindenkor európai Oroszország segítségére szorult. Ha már most mindezeket hozzászámítjuk, a szovjethadseregnek az Uralon átjutó maradványait és a polgári menekültek áradatát, amelyeknek ellátásáról szintén gondoskodni kell, világosan kitűnik, hogy olyan élelmezési nehézségekkel kell számolni, amelyek leküzdése e pillanatban teljesen lehetetlennek látszik. Az ázsiai orosz területek 3/5 része az ugynevezett állandó fagy övezetében esik. Ez a terület természetesen, ahol a földnek legfeljebb a felülete enged néhány napra föl, teljesen terméketlen; 1/5 a déli sivatagi zónára esik, és csupán 1/5 áll bizonyos fokig mint élelmezési bázis rendelkezésre.

A KÖZLEKEDÉS KÉRDÉSE

Egész Kelet-Szibéria egyetlen közlekedési vonalra, a transzszibériai vasútra támaszkodik. Ezt a nagyjában már teljesen kiépült vonalat,

Ezennel értesitem a t. közönséget, hogy a MAKK HETES vendéglőt beszüntettem és a mellette levő házba helyeztem át.

Unnepélves megnívítás fólvó hó 6.-án szombaton.

Likör különlegességek, fajzamatós borok, szolid árak mellett. Figyelmes kiszolgálás. Szíves pártfogást kér

Polák János

kis Széchenyi vendéglős, Berzsenvi Dániel utca 5.

ha egyszer arra kerül a sor, távolsági bombázókkal legérzékenyebb pontjain máról-holnapra meg lehet szakítani.

A felsorolt adatok világosan bizonyítják, hogy a Szibériába vetett reménységeknek továbbra is vágyalmoknak kell maradniuk. A modern, mechanizált háboru számára a végtelen szibériai távolságok sem jelentenek akadályt. És ezzel egy csapással megdől a keleti hadjárat befejezhetetlenségéről szóló propagandatézis.

Meghalt ifj. Gachal János

A zombori Református Egyházközségnek nagy gyásza van. Hosszu szenvedés után f. hó 4-én meghalt lelképásztora ifj. Gachal János. A fiatal lelképásztor neve nagyon összeforrt ugye a kicsiny maroknyi magyar reformátussággal, mint e város, a környék, a baranyai és a horvátországi szórvány-magyarság életével is. Édes apjának reménysége veszett el Benne, de sirba szállott vele a református ifjú papi nemzedék reménysége és reprezentánsa is. Sokat vesztett halálával a délvidéki magyarság, akiért sokat dolgozott, nemcsak tollával, de egész lényével. De halálával nagy veszteség érte a Zombori Magyar Közművelődési Egyesületet is, amelynek alelnöke és egyik leglelkesebb tagja volt.

Hite, hazája és fajtája iránti szeretetét a debreceni református kollégiumból és a kolozsvári református teológiai akadémiáról hozta magával, hogy ebben a városban szolgálja mindhármát. Agyának minden gondolata, szívének minden dobbanása fajtájáé volt és reménysége a felszabadulás csillaga felé fordult állandóan. A gyilkos kör alattomos módon ejtette hatalmába, mikor télvíz idején is heteken át kocsizott, hogy az idegen nációk tengerében már-már elvesző magyarságot a Magyar Közművelődési Egyesület tagjai sorába szervezze be. Ehhez járult még a háboru is, hová már betegesen ment el. Hite megteremtette gyümölcsét: hazája felszabadult, de ő már ennek csak örülni tudott, az új építő munkának már nem tudott munkása lenni, bár orvosai a lehetetlent is megpróbálták, hogy megtartsák az életnek.

Ifj. Gachal János csendben jött ide egy fülledt nyári délután. Csendben élt, csendben szolgált s ugyan olyan csendben távozott el.

A zombori Baross Szövetség 253 szeretetcsomagot küldött harcoló honvédeinknek

A zombori Baross-Szövetség a Baross Női Tábor lelkes és odaadó közreműködésével 253 szeretet-csomagot gyűjtött a harctéren küzdő hős honvédeink részére. Az összegyűjtött csomagokat a dardárparancsnokság útján a szégedi hadtestparancsnokság címére küldték el, onnan pedig a harctérre fogják továbbítani, ahol azokat mint a zombori közönség karácsonyi ajánlékát a harcoló honvédek között osztják szét.

Ugy a zombori Baross-Szövetség, mint a Baross Női Tábor ezuton mond őszinte köszönetet városunk hazafias közönségének és mindazoknak az adakozóknak, akik magyar szívvvel és szeretettel gondoltak harcoló katonáinkra. Honvédeink távol hazánk határaitól szeretettel fognak gondolni városunk nemes, hazafias és önzetlen társadalmára és lélekben együtt lesznek velünk karácsony szent ünnepén.

Zászlódiszben várja a város a nagy ünnepet

A Kormányzó Ur névnapját az egész város lelkesedéssel ünnepli meg. Pénteken este már zászlódiszben pompáztak a házak és a lakosság várta a zenekar felvonulását a főispán, a dandárparancsnok és a polgármester háza elé. A fáklyásmenet a fő utvonalon vonul végig a tegnap már közölt utcákon.

Szombaton délelőtt istentisztelet lesz, utána a Szent Háromság téren felekednek az ujoncok, majd kiosztják a Délvidéki Emlékérmeket.

Az ünnepséget katonai díszmenet zárja be. A honvédség először rendezte meg ezt az ünnepet a felszabadult Délvidéken és mindenkit igaz magyar szeretettel vár.

Este a Vöröskereszt rendez táncos egybekötött műsoros estét, amelynek ünnepi szónoka dr. Deák Leó vármegyei főispán lesz.

Szombaton délelőtt nyílik meg Zomborban a délvidéki képzőművészek kiállítása

A kiállítás fővédnöke Deák Leó főispán

Szombaton délelőtt ünnepélyes külsőségek között nyílik meg a délvidéki képzőművészek zombori kiállítása. A tárlatot a Magyar Olvasókör nagytermében rendezik meg, s azon a legnevesebb bácsvidéki művészek mutatják be a megszállás alatt végzett nagyszerű munkájukat.

A kiállítás fővédnöke Deák Leó dr. főispán, aki mindig, a megszállás nehéz éveiben is mellettük állott. Most, amikor a felszabadulás után először lépnek a nagy nyilvánosság elé a délvidéki képzőművészek, természetesen, hogy Deák főispánt ismét mellettük

látjuk, hogy segítse őket. Ez a szeretet erő ad valamennyiüknek.

Reméljük, hogy a szeretet a közönség részéről sem marad el és a tárlatot mindenki megnézi, annál is inkább, mert annak látogatása ingyenes. A kiállítás egész napon keresztül nyitva van.

A délvidéki képzőművészek kiállítását szombaton délelőtt nyitja meg Magassy Antal gimnáziumi igazgató, a Magyar Közművelődési Egyesület igazgatója.

Zombor, Szabadka és Ujvidék dalosai Budapeszen

Zombort 160 dalos képviseli az ünnepségen

A Magyar Dalosegyletek Országos Szövetsége meghívta Budapestre a visszatért Délvidék dalosait is. A Főméltóságú Kormányzó Ur névnapja alkalmából rendezett ünnepségen Zombor, Szabadka és Ujvidék dalosai vesznek részt összesen háromszázan. Zombort 160 dalos képviseli a fővárosban.

A dalosokat a legjobbak közül válogatták ki. Az énekkart (férfi és vegyes kórus) Hengen Mátyás és Kiss János dicsősége.

Szabadkáról két dalegyüttes, a Magyar Olvasókör dalárdája Fehér Ödön vezényletével és az Iparos Dalárda Kovács Kornél vezényletével vesz részt az ünnepi hangversenyen.

Ujvidéket dr. Kiss Lajos konzervatóriumi igazgató irányításával 109 tagú válogatott kórus képviseli. A dalosokat a Polgári Magyar Daloskör adja kiegészítve a Cecilia és a Református Olvasókör dalárdájának legjobb tagjaival. »Liszt Ferenchez« című kórusát adja elő.

A műsor két részből áll. Első felében négy székesfővárosi dalegylet lép fel. A műsor második felét a szabadkai Olvasókör dalárdájának számai nyitják meg, azután az Iparosdalárda következik, majd Zombor és végül Ujvidék együttese lép a pódiumra. Az egyéni számok előadása után az egyesített délvidéki dalárdák dr. Kiss Lajos zeneigazgató vezényletével bácskai katonalalokot és Bárdoss Réten, réten... című magyar kórusát adják elő. A műsor befejezéséül valamennyi dalárda, tehát a szereplő 4 budapesti és a három délvidéki összesen 700-800 tagú kórus, amelyet az emelvényen, a karzaton és a teremben helyeznek el, előadja Kodály Zoltánnak »Magyarokhoz« című négyzólamu kánonját. Ezt az ünnepi dübörgésű hatalmas művet Bárdoss Lajos a Szövetség első karnagya dirigálja.

Az ujvidéki dalosok Krámer Gyula, a DMKSz elnökének vezetésével szombaton délután indulnak Budapestre.

Az ítélőtábla felmentette a hat-hat hónapi börtönre ítélt zombori nagykereskedőket

Szegedről jelentik: Az ítélőtábla Curry táncos Ergh Lajos és Steinfeld Ödön zombori nagykereskedők ügyét tárgyalta. A vádlottak ez év őszén a szegedi Horváth Testvérek cégtől annak utazója útján 1500 kgr mazsolát vettek kinalonként 3 P 50 és 3 P 90 filléres áron. A mazsolából még egyetlen kilogramot sem adtak el, amikor a zombori kereskedelmi hivatal vizsgálatot tartott, a mazsolát lefoglalta és a cégtulajdonosok ellen árdragítás miatt feljelentést tett.

A zombori törvényszék a megtartott tárgyaláson hat-hat hónapi börtönre ítélte a nagykereskedőket, a mazsolát pedig elkobozta és 10.000 pengő kártérítésre is kötelezte a vádlottakat. Az elítéltek fellebbeztek az ítélet ellen és fellebbezésüket tárgyalta a szegedi ítélőtábla. Dr. Liszay Lóránt kir. táblabíró ismertette az ügy iratait, dr. Ilyés Tivadar kir. ügyész felszólalása után dr. Dettre János terjesztette elő a védelmet és kérte a vádlottak felmentését, mert

a mazsola nem közszükségleti cikk, maximális ára megállapítva nincs, csupán az elérhető haszon mértékét szabta meg az árkormánybiztos, de ez a rendelet sem jelent meg a hivatalos lapban és így a vádlottak annak nem tudásával jogosan védekezhetnek.

Az ítélőtábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és a vádlottakat az ellentük emelt vád alól felmentette. Az ítélőtábla megállapította, hogy a mazsolát a mai életviszonyok mellett közszükségleti cikknek nem lehet tekinteni, a mazsola nem közszükségletet elégít ki, csak csemegének tekinthető, egyébként sincs legmagasabb hatósági ára megszabva, az a körülmény pedig, hogy a rávonatkozó haszonkulcs meg van állapítva, nem egyjelentőségű az ármaximálással. Miután pedig a vádlottak büncselekményt nem követtek el, a vád alól fel kellett őket menteni.

Az ítélőtábla ítélete jogerős.

December 14-én választmányi ülést tart a DMKSz

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség választmánya, az alapszabályok értelmében minden évnegyedben tart ülést. A felszabadulást követő időben nyárra esedékesé vált ülés elmaradt, az őszi ülés megtartásának, azonban már semmi akadálya nincs. Éppen ezért december 14-ére, jövő vasárnapra, összehívtam a választmányi ülést, amelyre a Bánát, választmányi tagjai is kilátásba helyezték megjelenésüket.

Az ülés napirendjén elnöki megnyitó, főtitkári jelentés, pénztári jelentés, a központi iroda jelentése, és az egyes szakosztályvezetők jelentései szerepelnek, végül esetleges indítványok.

A Szövetség vezetősége megragadja az alkalmat arra, hogy a fiókok vezetőségén keresztül, valamennyi tagját tájékoztassa az eddig elévült nagy munkáról, és éppen ezért a választmányi ülésre meghívást kap valamennyi fiók elnöke és titkára is, akiknek bevonásával az ülés befejeztével értekezlet lesz.

A választmányi ülés, mint említettük jövő vasárnap

december hó 14-én lesz, délelőtt 9 órai kezdettel a Kereskedő Otthon dísztermében, Ujvidék, Levente utca 1 sz. alatt.

Az elszállásolási és étkezési nehézségekre való tekintettel kérjük, a választmányi ülés és értekezlet vidéki résztvevőit, hogy haladéktalanul jelentsék be érkezésüket, mert csak így lehet szállodát és a vasárnapi ebédet biztosítani.

Ismeretes, hogy a Főméltóságú Kormányzó Ur névnapját a DMKSz. egész területén ugyanegy időben, és azonos műsorral üljük meg.

Fzaton is felszólítjuk valamennyi fiókunkat, hogy szombaton, december 6-án este, 1/29 órai kezdettel tartsák meg az ünnepséget, a Szövetség által kiküldött anyag felhasználásával. Ujvidék, 1941. évi december hó 4-én.

Krámer Gyula sk. elnök.

Szintársulatot kapott Óbecse

Nádassy József negyventagu szintársulata december 6-án tartja első ünnepélyes előadását Óbecsén. Az előadáson meg jelenik a közoktatásügyi minisztérium kiküldötte is. A műsor a következő: 1. Himnusz, éneklő a Polgári Magyar Dalkör és a társulat tagjai. 2. ünnepi beszédek: mondják: dr. Balassa Pál a Magyar Népkör elnöke, Berecz Gyula főjegyző, Cselle Lajos a Szini Kamara főtitkára. 3. Híjszekegy éneklő a Magyar Dalkör. Ezután színre kerül Szilágyi Sándor—Huszka Jenő: Gyergyói Bál című 3 felvonásos operettje. Az ünnepeken közreműködik a társulat zene-kara is. — Vasárnap délután Szilágyi—Eisemann: Csókos asszony 3 felvonásos operettjét, este pedig eredeti szereposztásban a Gyergyói bál-at adják elő. Hétfőn délután Erdélyi Mihály Csavargó lány c. 3 felvonásos operettje, este Szilágyi—Eisemann: Tokaji aszu c. 3 felvonásos operettje kerül színre.

Elérte a végzet a faluroszát

Nagykanizsa községben az egyik reggel a mezői munkára igyekvő emberek halottat találtak az út mentén. Az áldozat feje kemény tárgygal teljesen szét volt zúzva. A csendőri nyomozás megállapította, hogy az áldozat egy nagykanizsai legény, aki mint híres verekedő közismert volt és valósággal faluroszának tartották a községben. A gyilkosság előtti éjjelen a szomszéd faluban mulatozott és ittasan egyedül indult hazafelé. A hideg éjszakában elaludt az utszéli árok mellett és gyilkosa ekkor végzett vele. A gyanu a legény egyik régi haragosára irányult, akinél a házkutatás során megtalálták a véres baltát.

amelyen nagy csomó véres haj is volt. Megállapították, hogy a haj az áldozat hajával azonos. A gyilkos legényt beszállították a kassai ügyészség fogházába.

Magyar hősök

1914. december 6.

E napon Groholice község, melyben a volt lugosi 1. közös huszárezred tartalékállása volt, tüzéri romboló tűz alatt állott. Este az ezred azt a parancsot kapta, hogy a Magyar Királyságban lévő 4. ulánuszrezdet 7-én reggel 6 óráig váltsa fel. Az ezred még az állásban való elhelyezkedéssel volt foglalkozva, amidőn Pawlow Irányából ellenség tört az ezred állása felé. Nehéz tüzéri nagyon hevesen tüzelt az ezred állásaira. A szünetnélküli erős tüzelés folytán az ezred 1. századának lövészárkaiban lévő szalma és deszkák tüzet fogtak. Ezen kellemetlen körülmény ellenére sikerült az ellenséges támadást megállítani és az ellenséget mindenütt visszaverni. Az ezred összes állásait megtartotta annak ellenére, hogy az északon csatlakozó dragonyos ezred Augustynow-ot ugyszólván ellenállás nélkül üritette ki. Az ezred a legkritikusabb helyzetbe került. Tersztyánszky vezérezredes a kritikus pillanatban a 4. huszárezred parancsnokának Janky ezredesnek a következő táviratot adta ki: „Az ezred tartson ki, ha kell az utolsó emberig s ha emellett az ezred tönkre is megy, úgy csak feladatát teljesítette.” Az oroszok sűrű tömegekben gyülekeztek Augustynow-on át, hatalmas oldaltámadás volt várható, mindazonáltal a huszárezred kitartott. A 4. huszárezred a birtokában lévő vonalakat tartja és a tüzéri határozott támogatásával az Augustynow-tól északnyugatra fekvő erdőből kiindulva ellenséges előretöréseket lehetetlenné tette.

A Groholice-nél lezajlott ütközet az ezrednek nagy dicsőséget hozott.

—:0:—

Ügyeletes városi orvos: Dr. Kuczai János.
OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: Kigyó gyógyszerész, Rákóczi ut sarok.

Bánffy miniszter vasárnap nagyfontosságú rádióbeszédet mond, Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter december 7-én délután 3 órakor Budapest I. hullámhosszon nagy horderejű kérdésben rádióbeszédet intéz az ország közönségéhez. (MTI)

Szinyai Zoltán riportja Zomborról. Szinyai Zoltán, az ismert magyar író riportot írt Zomborról a Pest című budapesti lapban. A színes és érdekes riport a Pest Pénztek déli számában jelent meg.

Adomány. Balogh Károly zombori fuvaros, a Délvidék kiadóhivatalán keresztül 10 pengőt adományozott a Főméltóságú Asszony segélyakciója javára. Az adományt eljuttattuk rendeltetési helyére.

A Délvidék kiadóhivatalában is kaphatók a féláru budapesti utazásra jogosító igazolványok. Kiadóhivatalunkhoz megérkeztek a féláru budapesti utazásra jogosító igazolványok, s kaphatók minden nap a hivatalos órák alatt. Egy igazolvány ára két és fél pengő. Az igazolvánnyal mindenki ingyen térképet kap külön az országról és külön Budapestről.

Figyelmeztetés a termelők és nagykereskedők számára. Az árellenőrzés országos kormánybiztosa felhívja a termelők, valamint a nagykereskedők figyelmét arra, hogy élelmiszereknek vállalati élelmiszerek, beszerző szövetkezetek, valamint fogyasztói alkalmi beszerző társulások részéről történő eladásnál csak az esetben jogszerűek fogyasztói árakat felszámítani, ha az áru kimérése és csomagolása az élelmiszerek egyesülés, társulás stb. tagjaival szemben külön-külön egyénileg történik. A megállapított fogyasztói árakon túlmenően egyéb költségek a vevőkre az esetben sem háríthatók át. Amennyiben pedig a felsorolt vagy ahhoz hasonló vásárló nagykereskedői igazolvánnyal rendelkezik, legfeljebb a nagykereskedők részére történő eladás esetére megállapított ár számítható fel.

Magyar—horvát határszéli forgalmi egyezmény. A Magyar Távirati Iroda jelentí: A magyar—horvát határszéli forgalom ideiglenes rendezése céljából a november 12-én kezdett magyar—horvát tárgyalások befejezést nyertek. A tárgyalások eredményeképp egyezmény jött létre, amely a két állam határterületének lakosai közötti levő határszéli forgalmat rendezi és annak zavartalan lebonyolítását megfelelő könnyítésekkel biztosítja.

Eltűnt gazdája pénzével. Kucsera Lajos csantavéri fakereskedő jelentette a csendőrségen, hogy a nála alkalmazásban lévő Janik István topolyai fiatal embert pár nappal ezelőtt nagyobbösszegű pénzzel átküldte a topolyai adóhivatalhoz. A fiatalembernek azóta nyoma veszett. A csendőrség körözi.

A magyar sajtó hődolata Horthy Miklós kormányzó előtt névnapja alkalmából. Az Országos Magyar Sajtókamarában tömörült hivatalos újságírórend vasárnap délután 5 órai kezdettel a Magyar Újságírók Egyesülete Pátria klubjában, Andrásy-ut 101. tartja hagyományos összejövetelet vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó névnapjának alkalmából. Az összejövetelen a magyar újságíró-társadalom nevében vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke köszönti a kormányzót. A meghívott vendégeket Tóth László, a Magyar Újságírók Egyesülete Pátria Klubjának elnöke üdvözli. Megjelenés magyar ruhában, vagy sötét öltözetben.

A péterrévi asszonyok a honvédekért. Füstös Antalné főjegyzőné és dr. Stiefelmayer Adámné a honvédek részére összegyűjtött pénzen anyagot vettek és abból érmelegítőket és meleg ruhadarabot kötöttek a harcúterén küzdő honvédeinknek. A szeretetsomagokat már el is küldték. A munkában résztvettek: Lajber Sándorné, Horváth Jánosné, Poltura Rózsika, Halász Katica, Simon Bözsike, Horváth Ilona, Viktor Bözsike, Tóth Jánosné, Domonkos, Jánosné, Kulcsár Jánosné, Goór Iréné, özv. Mihály Józsefné, Kormos Abelné, Horváth Jánosné, Kelemen Györgyi, Hényel Istvánné, Szabó Mihályné, Füstös Antalné, Faragó Imréné, dr. Stiefelmayer Adámné, Horváth Péterné, özv. Kalapos Józsefné, Ujváry Emma, Csepella Józsefné, Horváth Andrásné, Poltura Istvánné, özv. Halász Istvánné, özv. Zagykó Béláné, özv. Horváth Andrásné, Koszorus Jánosné, Beretka Andrásné, Bün Istvánné, Leiber Ferencné, Kaszás Jucika és Tüski Juliska. Kötöttek 32 pár gyapjúharisnyát, 18 pár térdmelegítőt, 28 pár érmelegítőt és 29 széles gyapjú nyakvédőt.

Mikulás-est Zomborban. Zomborban már hetek óta a legnagyobb sikerrel működik egy tánctanfolyam, amelyet most a Legényegylet székházából a volt Lloyd színháztermébe helyeztek át. A termet teljesen átrenoválták s ott holnap, szombaton délután fél négy és este nyolc órai kezdettel nagyszabású Mikulás-estet rendeznek. Minden vasárnap délután fél 4 órától és este 8 órától hangulatos táncestek várják itt a táncolni és szórakozni szerető fiatalokat. Az új tánctanfolyam december 10-én kezdődik és beiratkozni a táncteremben lehet esténként.

Cigányok nem utazhatnak a bánáti vonatokon. A becskerekai rendőrség szigorú rendeletet adott ki, amely szerint cigányok a Bánáthban közlekedő vonatokon nem utazhatnak. A vonatkísérő kalauzok utasítást kaptak, hogy a cigányokat szükség esetén rendőrökkel távolítsák el az állomásokról és a vasuti szerelvényekről.

A törvénytelen gyermek védelme. A munkaügyi minisztérium érdekes szociális újítást vezetett be a törvénytelen gyermekek és ezek anyájának védelme érdekében. A törvénytelen gyermekek és szülőanyjuk ügyét ezentúl egy központi szervezet fogja intézni, amely gondoskodni fog arról, hogy ezeket a gyermekeket ne érje hátrány, illetve, hogy a terheség, a szülés és a gyermek léte titokban maradjon. Az anyákat megfelelő tanácsban fogják részesíteni és támogatást kapnak.

A Baross Női Tábor felkéri tagjait, hogy december 6-án fél kilenckor gyülekezzenek a városházán, ahonnan ünnepló istentiszteletre vonulnak a karmeliták templomába. A gyülekezésre a bejárat a Szent György téri kapun van. A megjelentéket tekintse mindenki hazafias kötelességének. A Baross férfitagjai fél kilenckor a Magyar Olvasókörben gyülekeznek.

Ismét korlátozták az autók használatát. Legújabb rendelet ismét korlátozta az autók használatát. A rendelet szerint heteköznap este az eddigi 22 óra helyett egészen 23 óra 30 perccig reggel 6 óra helyett viszont csak 7 órától kezdve lehet gépjármű bérkocsit igénybe venni külön engedély nélkül. Vasárnap és ünnepnapon gépkocsik igénybevétele továbbra is tilos.

Felfüggesztették a tánctilalmat. A kalocsai érseki hatóság a Vöröskereszt holnapi báljára a kivételes alkalomra való tekintettel, a tánctilalmat felfüggesztette.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértódlásoknál, fejfájásnál és álmatlanságnál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása igen alapos és fölötte kellemes. Kérdezze meg orvosát!

29 születés, 18 haláleset Adán egy hónap alatt. Az adai anyakönyvi hivatalban novemberben a következő születéseket jelentették be: Miklós Imre, Velicki Zsófia, Vojnics Sándor, Ördög Lajos, Kelemen András, Rusák Dávid, Laták Rudolf, Lukács János, Pintér Piroska, Urményi Ferenc, Miskolci István, Tripolszki Sándor, Sétáló Etelka, Jakovlyevics Erzsébet, Križsán János, Lajkó Borbála, Péter Erzsébet, Gyalog Klára, Lajkó Magdolna, Dobai Ferenc, Nagy Margit, Török Katalin, Boja Veronika, Lengyel Erzsébet, Török János, Stefaniga István, Gere Tivadar, Raffai Mária, Pintér András, házasságot kötöttek: Urbán Károly és Bajusz Matild, Kimlós István és Kalmár Piroska, Nagy Elek és Jaramazovics Margit, Kalmár Mihály és Mihalek Veronika, Pintér Péter és Sterbik Mária, Janacsek József és Forgó Veronika, Teleki Lajos és Kovács Katalin, Vince Lajos és Szeles Ilona, Teleki Nándor és Apó Rozália, Szentkúti Szincsák István és Koós Matild, Szokolai András és Laci Katalin, Pece Vince és Török Veronika, Gere János és Burány Julianna, Tóth Pál és Dudás Erzsébet, Bilicki Károly és Sterbik Mária, Velicki Todor és Becsejac Ranka, Belcik Máttyás és Rusák Franciska, Fábri Pál és Balog Erzsébet, Laták Imre és Pajdusák Jolán, Sztraka Dezső és Szécsényi Margit, Dobó József és Tóbiás Ilona, meghaltak: Tóth Istvánné szül. Fabula Dorotyia 50 éves, Szügyi János 25 éves, Török Pál 52, Lajkó János 6 hetes, Gordos Péter 79 éves, Balogh Imre 83 éves, Csincsik Menyhért 59 éves, Gyorgyevics Szvetozár né Vlasics Mária 71 éves, Varga Gellér 25 éves, Dobai Ferenc 1 napos, Gulics Péter 69 éves, Koós Pál 73 éves, Lajkó Borbála 10 napos, Laták András 66 éves özv. Kökény Mihályné Suki Julianna 75 éves, Barbu Anna 86 éves, Pintér András 6 óra, Horváth János 9 hetes korában.

A hü kutya ébersége megakadályozott egy rablógyilkosságot. A késő esti órákban egy huszonkét év körüli fiatalember tért be özvegy Pintér Mihályné nestszent-erzsébeti Nagykörösi-uton lévő trafikjába és cigarettát kért. Amikor az asszony megfordult, a fiatalember utánaugrott és bevonszolta az üzlet mögötti lakásba, letepte, majd fojtogatni kezdte. Az idős asszony segítségért kiáltott. Kiáltozására az udvaron lévő hűsleges kutya heves ugatásba kezdett, majd a lakás ajtaját kaparni kezdte. Az ismeretlen támadó erre megijedt és a trafikba visszaugorva, belemarkolt a pénzbe, majd elmenekült. Az adott személyleírás alapján a rendőrség a nyomozást megindította.

KÖZGAZDASÁG

Az európai kereskedelmi politika

Irta: Dr. Carl Clodius követ

(MN) A kereskedelmi politika terén, amióta ez a fogalom kialakult, az a felismerés a legnagyobb jelentőségű újonság, hogy az áruforgalomnak vámkor, vagypedig behozatali és kiviteli kontingensek megállapítása után történő irányítása magában véve még korántsem elegendő, hanem a problémát mindenekelőtt a fizetési forgalom oldaláról kell megragadni. A fizetési forgalomnak bizonyos korlátozó szempontok szerint való ellenőrzését elsőnek néhány közép-európai ország, nevezetesen az akkori Ausztria, Magyarország és Bulgária vezette be 1931-ben. Az a fejlődés, melyre a német-olasz gazdasági kapcsolatok 1933 óta visszatérhetnek, akár mintapéldája is lehetne annak, hogy mit lehet elérni, ha két ország ugyanabból a szempontból kiindulva gazdasági és pénzügyi kapcsolatainak tervszerű irányításához lát hozzá. Az utolsó hét év alatt Németország és Olaszország árucseréiforgalma közel megháromszorozódott és a fizetési forgalom kérdéseiben is sikerült olyan kielégítő megoldáshoz jutniok, hogy az olaszországi német idegenforgalom számára is felszabadult néhány száz millió líra. Ezeknek a nagy eredményeknek mindkét részről erőteljes állami irányítás volt a feltétele, melynek kereteiben a német és olasz gazdasági élet kezdeményezőereje semmiféle válságjelenségtől sem zavarva teljesen kibontakozhatott.

AZ ÚJ FELADATOK

Az utóbbi évek politikai eseményei, azaz az angol-francia hadüzenet minden európai állam kereskedelempolitikáit ismét egészen új feladatok elé állították. Angliának az a kísérlete, mely kíméletlen, az egész polgári lakosság ellen irányított blokádjával nemcsak Németországot és Olaszországot, hanem egész Európát ki akarta éheztetni, újból csak azt bizonyította be, hogy a rossznak is vannak jó oldalai. Az európai népek szolidaritásának tudata hatalmas lendületet vett. Mindenütt mind jobbn érőre kap a meggyőződés, hogy az európai országok szorosabb együttműködése elsősorban is gazdasági téren minden résztvevőre szükségszerűleg nagy előnyökkel jár. Európa gazdasági életét a résztvevő államok közös együttműködésével úgy kell irányítani, hogy a kontinens legéletbevágóbb szükségleteit saját területeiről és a földrajzilag mindenkor hozzáférhető szomszédos területekről elő tudja teremteni. Ez természetesen nem jelenti, hogy Európa teljesen magára utalva is ki tudja elégíteni önmagát, vagy hogy erre szükség lenne. Európa a tengerentúli országokkal akkor is nagyarányú és mindkét felet érintő áruforgalmat fog lebonyolítani, ha a legfontosabb javak tekintetében nem szorul más földrészekre. Ha a tervszerű együttműködés politikájával sikerül az európai népek átlagos életszínvonalát állandóan emelni, az európai mezőgazdaságot intenzívebbé tenni és iparát kiépíteni, akkor egyben Európa behozatali szükséglete, legfőképpen pedig vásárlóereje is tovább emelkedik, úgy hogy mint kiviteli piac az Európán kívüli területek számára még az eddiginél is nagyobb jelentőségre fog szert tenni. Fordítva viszont az európai termelés növekedése a tengerentúli országokba irányuló európai kivitel megfelelő mértékben való fokozásának feltételeit is meg fogja teremteni. Az a tény, hogy Németország Délkelet-Európa kiviteli cikkeit a világpiaci árakat messze meghaladó áron veszi át, olyan árakon, amelyeket ezenkívül kereskedelempolitikai egyezményekkel és az államilag irányított elszámolási forgalom kereteiben minden válságjelenségtől sikerült függetlenné is tenni, mint legfontosabb tényező járult hozzá ahhoz, hogy a délkelet-európai államok gazdasági ereje és ezzel egyben vásárlóereje oly összehasonlíthatatlanul rövid idő alatt lényegesen emelkedést ért meg. Hasonlóan ezek az államok abba a helyzetbe kerültek, hogy a maguk részéről németországi behozatalukat főképpen hasznos beruházási javak vásárlásával tovább fokozhatták és ezen az úton gazdasági életük teljesítőképességét

gét még inkább javíthatták. Eppen Németország és Délkelet-Európa viszonya igazolja be ilyenformán a legszemléletesebben, hogy kényszerhelyzetekből döntő előnyöket is lehet kiváncsolni, mivel ezt a kedvező fejlődést elsősorban a kezdetben inkább elkerülhetetlen rossznak érzett elszámolási forgalom bevezetésének javára lehet írni.

A JÖVŐ KILÁTÁSAI

A külkereskedelem és a fizetési forgalom állami irányítását tehát továbbra is fenn kell tartani. A fizetési forgalom irányításával mindazonáltal a legkevésbé sem összeférhetetlen, hogy ez az irányítás Európán belül a lehető legrugalmasabb legyen. Mint hogy az együttműködésre már majdnem minden európai állam készen mutatkozott, a köicsönös elszámolás, mégpedig nemcsak két, hanem több ország közötti elszámolás útján nem lesz nehéz az elszámolási forgalom messzemenő szabadságához jutni. Ez a rendszer, melyről az utóbbi időben központi kliring név alatt már sok szó esett, a tervszerű irányítás előnye a kereskedelmi és fizetési forgalmi korlátozások minimumra való csökkentésének előnyével egyesíti és a jövőben a bekapcsolódott országoknak tengerentúli nyers anyagokkal a más létfontosságú javakkal való ellátását is meg fogja könnyíteni. Az, hogy ennek a központi kliring-rendszernek Berlin és Róma lesz a központja, csak természetes következménye az utóbbi idők gazdasági és politi-

havasi gyopár KRÉM

SZEPLŐ, PATTANÁS ELLEN — KITŰNŐ ARCÁPOLO ZSÍROS BŐRRE: KÁMFOROS HAVASI GYOPÁR-KRÉM

kai fejlődésének és annak a kiemelkedő szerepnek, melyet a tengelyhatalmak Európában ma betöltenek.

Minden kereskedelmi politikának csak az lehet a célja, hogy a mellette hitet tevő államok népét a tervszerű együttműködés útján a jólét maximumához segítse. Ha Európa az európai gazdasági szolidaritás végleges kialakulásával ezt a célt eléri, akkor ez a most folyó háborúnak egyik gyümölcse lesz. Ha pedig a jövőben nem lesz már szó német, olasz svéd stb. kereskedelmi politikáról, hanem az „európai kereskedelempolitika” szava fog polgárjogot nyerni a népek szókincsében, az új Németország nem joggalánul hivatkozhat majd arra, hogy ennek a szép sikernek kivívásában utóbbi szerepe volt.

Zsirváltó jegy

A zsirváltójegy-rendszer bevezetéséről közellátási miniszteri rendelet jelent meg a hivatalos lap csütörtöki számában. A rendelet szerint Budapesten, Pestkörnyéken és mindenütt, ahol zsiradékjegy van, ezenül a vendéglők, kávéházak, kávémezők, panciók, kocsizók, kocsmák, cukrárszok, nevelőintézetek, étkezdék csak zsirváltójegy ellenében szolgálhatnak fel olyan ételeket, amelyek jeggyel beszerezhető zsiradékkal készültek.

Az étlapon fel kell tüntetni, hogy az egyes ételek ellenében hány zsirjegyszelvényt kell átadni.

Ezzel életbelép a zsirváltójegy, amely 5 grammos szelvényekből áll. A váltójegy

gyeket az illetékes községi előjáróságnál vagy bármely dohányáruháznál lehet kapni. Budapesten már megkezdtek a zsirváltójegyek szétosztását. A zsirjegyet váltójegyre csak abban a községben vagy városban lehet becserelni, ahol kiállították, de mindenütt felhasználható, ahol zsiradékjegyrendszer van. Külföldiek, valamint utazó belföldiek, akiknek lakóhelyén nincs zsirjegy, a szálloda útján juthatnak zsirjegyhez. A szállodák külföldi és belföldi utasvendégeinknek egy hétre 36 darab 5 grammos váltójegyet, egy hétnél rövidebb tartózkodás esetén napi 25 grammra szóló jegyet szolgáltathatnak ki.

Európa ipari újrendezése a háboru után

(MN) Lür professzor, a hesszeni gazdasági kamara elnöke a mainamenti Frankfurtban érdekes beszédben foglalkozott azokkal a kérdésekkel, melyeket az európai iparnak a háboru befejezése után meg kell majd oldania. A professzor megállapítása szerint az európai gazdasági tér totális átszervezésre szorul, hogy egy egész egységet alkosson. Az újrendezésnek elsősorban a nagy termelési ágak, főképpen tehát a mezőgazdaság s ipar racionalizálásának és összehangolásának problémáit kell megoldani. Ami különlegesen az ipart illeti, elsősorban egész kapacitásának kihasználására és a lehető legnagyobb mértékben való fokozására kell törekedni. Erre természetesen csak idővel ke-

rülhet sor, de Európa háboru utáni iparának addig is nagyon fontos közvetlen feladatot várnak. Ezek közé tartozik többek között a háboru okozta károk helyreállítása, így például a megfogyatkozott hajóterhiány pótlása. Ennek a feladatnak nagyságát azonban nem szabad tulbecsülni. Sokkal több erőfeszítést követel a háboru miatt elmaradt beruházási, tatarozási stb. munkák pótlása. Az ipart fogja elsősorban terhelni az európai mezőgazdaság nagyarányú kiépítése is. Végül szükségesnek mondja Lür professzor, hogy az alsó és felső termelési fokok, azaz a termelési és fogyasztási javak helyes aránya ismét helyreálljon, mivel a termelés egészségtelen mértékben az utóbbiak javára billent.

Megalakult a Tüzelőanyagkereskedők Országos Szövetsége

A tüzelőanyagkereskedők elhatározták a Baross Szövetség székházában tartott értekezletükön, hogy megalakítják a Tüzelőanyagkereskedők Országos Szövetségét azzal a céllal, hogy mint a szakma érdekképviseleti szerve, fejtsen ki működést és felhívja az érdekelte kereskedőket, hogy saját érdekükben lépjenek be a szövetségbe. Az értekezlet egyben elfogadta az alapszabályokat és megválasztotta a szövetség vezetőjét. Az országos elnöki

tisztet egyelőre nem töltötték be, úgyveze tö aelnökké választották Koncz Kálmán szövetségi igazgatót, aelnökök lettek: Saly Árpád, Hajmos István, Szabó Odón, Szederjessy Tibor és Régius János budapesti nagykereskedők, vitéz Sebő György szolnoki, Fejus László győri és Berecz Károly pécsi nagykereskedők. Megválasztották ezenkívül az elnöki tanács harlinc tagját, a pénztárost, ellenőroket és a számvizsgáló bizottság tagjait.

SPORT

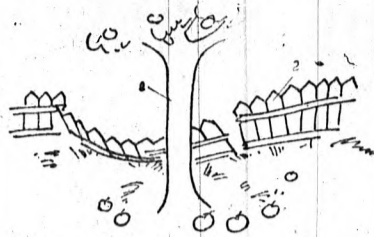
Megválasztották a teke-
alszövetség intéző- és
fegyelmi bizottságát

Csütörtökön este tartotta meg választmányi ülését a tékező alszövetség az ülésen megválasztották az intéző és fegyelmi bizottságokat. Az intézőbizottságba Gép Józsefet, Budimác Antalt, Strangarits Józsefet és Koril Józsefet a fegyelmi bizottságba Strilits Józsefet, Kovács Istvánt és Kóbut Mihályt választották meg. Az alszövetség kapitánya Engert Máttyás. A választmány elhatározta, hogy a serlegmérkőzések második fordulóját már január hó napban le kell játszani, mert februárban már az 1942-es évi rendes bajnokságot kell megkezdni. A Glória-Szelence serlegmérkőzést december 6-án délután bonyolítják le.

A választmány az intéző bizottság multkorai határozatát mely a pályák felülvizsgálásáról és annak évi tagsági díjáról szolt, felfüggesztette és elrendelte, hogy a pályatulajdonosok évi tagsága tovább is 10 pengő lesz, de felhívja a tulajdonosokat, hogy pályáikat minél előbb hozzák rendbe és a bábukat.

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Jener Apfelbaum ist gepflanzt. Der Apfel fällt auf die Straße.

Azt az almát nagyon rosszul ültették el. Az alma az utcára esik.

Du solltest einen Drahtzahn machen lassen.

Kellene egy drótkerítést csináltatnod.

Wer stehlen will, kann's auch so.

Aki lopni akar, ugyis tud. Nem kell az embernek alkalmas adni rá.

Man soll keine Veranlassung dazu geben.

Szószedet

tragen, trug, h. getragen

hozni, vinni, teremteni

die Zwetschke, -n der Knödel, -s

szilva gombóc

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legrészletesebben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Börkabátok festését is vállalom!

Az Alszövetség felhívja mindazokat az egyesületeket amelyek még a serlegbenevezési díjat és a november hónapra elrendelt adminisztrációs költségeket nem fizették be az alszövetség pénztárába azt

tegyék meg 8 napon belül, mert ellenkező esetben felfüggesztik játékjogukat.

Az egyéni versenyt szombaton este 8 órakor fejezik be.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

A vonat, mely az öreg intendánst Párizsba volt szállítandó, berobogott a pályaudvarba és Dollon megegyeztet elbucsuva gyermekeitől, kiszemelt egy másodosztályú szakaszt, hogy abba beüljön...

Egy szomszédos helység toronyórája három ütött. Rettenetes szélvihar dühöngött este óta, ami most fokozott erővel tör ki. A szél erefe meghajtotta az utat szegélyező fenyők hajlékony ágait, amelyek sötét szilhuettjei még megannyi fantasztikus mozgó árnyaknak látszottak. Oly koromsötétség uralkodott, hogy a szem egyetlen fényugarat sem bírt volna fölfedezni.

A vasuti töltés hosszában valaki mégis szilárd léptekkel haladt előre és aki csöppet sem látszott törődni a mostoha időjárással.

Ez körülbelül harmincévesnek látszó férfi volt, akinek természetére hosszú fekete vízhatlan köpeny borult, amelynek galléria föléig volt felhúzva, míg egész arcát lehatárolta karimájú puha kalap takarta el. A férfi küzdött a szél ereje ellen, ami néha megállította, sőt visszafelé taszította őt.

— Micsoda idő! — dörmögte, — évek óta nem láttam ilyen szörnyű éjszakát... szél, eső, semmi sem hiányzik a mulatsághoz... de hát végre is nem szabad panaszkodnom, hiszen a hold elrejtőzése fölségesen boldillik tervembe. De lássuk csak, már nem lehetek távol attól a helytől, amit választottam!

Pár percig az ember még előre törtetett, aztán hirtelen elégtől sóhajt hallatott:

— Végre megérkeztem! — mondta — és meggyőződött arról, hogy a vasuti vonal itt valóságos mélyedésben futott.

— Itt a fejem fölött süvölt végig a szél. — mormogta, — ez a mélyedés valóságos menhely...

Megállt és gondosan a földre helyezte egy elég terjedelmes csomagot, amit eddig órá alatt hordott s ami igen nehéznek látszott, aztán gyors léptekkel fel s alá járkált, meekísértve az erős hideg ellen toporzékolással, karjainak ide-oda való lóbálásával küzdeni.

— Három órát ütött az imént, — mondta, — a menetrend szerint három óra tíz perc előtt semmit sem remélhetek... Bah! Inkább korán, mint később, különösen mikor ilyen fontos dologról van szó...

Séta közben odapillantott a földre helyezett csomagra:

— Nehezebb, mint gondoltam, — mormogta, — de hát mit tegyek, erre okvetlenül szükségem van és azt hiszem, nagy szolgálatot fog nekem tenni...

Gépies kézmozdulattal kihúzta óráját és mosolygott:

— Persze, hogy is gondolhatok arra, hogy az óra számlapját lássam ebben a szuroksötétségben, gyufát gyújtani veszélyes volna... és aztán ebben a szélben...

Ujra elgondolkodott pár percig, aztán önmagához beszélve, folytatta:

— A dolog nem lesz oly nehéz, a töltésen nincs kavics, csak finom homok, a fű sűrű, könnyen lehet futni, a vonal egészen egyenes és messziről látni fogom a vonat két nagy fehér lámpáját...

Gunyos mosoly torzította el az ember arcvonásait.

— Valóban, — gondolta, — ki hitte volna, hogy mikor Amerikában megtanultam, miképpen kell egy robogó vonatra felugrani, hogy azt még valaha hasznomra fordíthatom.

Az emlékek, amelyeket az ismeretlen ékként földégett, vonzó hatással lehetnek rá nézve, mert abbahagyta sétáját és szinte álmódú zúgással haladtak fölfelé.

Távoli dübörgés riasztotta fel elmerengéséből.

— Vigyázat!

Másodperc alatt a csomaghoz ugrott, megragadta azt és a töltés egy pontját elérve, ott leguggolt, meg se moccant többé...

A dübörgés zaja szinte közelebről hallatszott, szinte fülsiketítővé vált, amibe a mozdony hatalmas, egyenletes lihegése vegyült bele, amit a mozdonyok hallatnak, mikor emelkedő pályán haladnak fölfelé.

— Itt a vonatom, — susogta az ember, — szerencsésül megérkeztem!

Két villogó fehér láng közeledett, alig világitva meg néhány lépésnyire az előtte elterülő pályát.

Mialatt a vonat közeledett, az ember, mint-ha meg akarta volna pörbálni fürgeségét és izomerejét, testgyakorlatokat végzett.

— Még mindig rugékonny és erős vagyok, — mondta meglegedett hangon és csomagját erősen hóna alá szorítva, azt a testtartást vette föl, aminőt a távfutók használnak az indulás pillanatában.

Hirtelen fülsiketítő dübörgés, gőztenger közepette ért oda a vonat, ahol az ismeretlen rája várakozott. Ezen a helyen akaratlanul is meglassította futását és nem haladt óránként húsz kilométernyi sebességnél többet az erős emelkedés miatt.

Az ismeretlen rögtön, ahogy a mozdony el-süvöltött mellette, teljes erejéből futni kezdett hajlékonvan, könnyedén, mint a ragadozó állat. Természetesen a vonat folyton tért nvert, de az ember, akinek futását a robogó vonat által előidézett forgószél csak gyorsította, mivel ugyszólván előre felé tolt, nem sok tért veszített.

Már elhagyta őt a podgyászokcsi, a harmadik osztályú kocsi; az ismeretlen, aki folyton lélekszakadva futott, látta, hogy az első másodosztályú kocsi érkezett a futóvonalába...

Az a rettenetes erőfeszítés, amire szüksége volt, hogy a vonat szempillantás alatt el ne hagyja, minden más lénynél megsemmisítette volna a gondolkodási képességét, de az ismeretlen elsőrendű atléta volt, mert mihelyst meg-

pillantotta a második osztályú kocsi, úgy lát-szott, hogy rögtön elhatározta magát. Erőteljes fogással megragadta a kocsiajtó rézfogantyúját és egyetlen szökéssel fölvetette magát a vonat egész hosszán végigvonuló hágcsőre, amelyen leirhatatlan ügyességgel fenn bírta magát tartani.

Másodpercek teltek el és az ismeretlen még mindig a hágcsőn volt. Mikor lélekzetét valamennyire visszanyerte, leguggolt a legfelső hágcsőre, az ajtóhoz illesztve fülét.

— Senki! — mondta, — különben ebben az órában mindenki alszik... igazán balszerencsémnek kellene lenni... de vajjon a második osztályú kocsi közlekednek-e egymással?...

Nem fejezte be gondolatát. Mindent kockára téve, kinyitotta az ajtót, vigyázva, hogy csendesen huzza be azt maga után és pillanattal később a másodosztályú kocsi folyosóján találta magát.

Megrázta magát és többé nem vigyázva arra, hogy elrejtőzködjék, gondolkodás nélkül belépett a szomszédos toalet fölkébe, megnedvesítette zsebkezdőjét s azzal végigtörölte arcát, mely tele volt szénkorommal, aztán biztos társal kivonult a fölkéből a folyosóra, amelynek hosszában vizsga pillantásokat vetett az egyes szakaszokba. Aztán átment a másik kocsira, melynek folyosója közlekedett az előbbivel s ott sorba vizsgálódott. A vonat közepére érkezve és bepillantva az egyik szakaszba, az ismeretlen összerázkódott. Egyik szakaszban három utas aludt és bizonyára fogalmuk sem volt arról, hogy valaki figyelmesen szemléli őket.

(Folytatása következik).

Apróhirdetések

Családi ház, mely áll 3 utcai szobából mellékhelyiségekkel és szőlőskerttel, sürgősen minden elfogadható árrért eladó. Cim: Zombor. Vásártér 13/a.

Butorrugót galvanizáltat feldolgozóknak azonnali szállításra ajánl Nuszpl Ernő. Zombor Vadászkiirttel szemben. Ugyanott kitűnő állapotban lévő hosszú fekete télikabát közepértre eladó. a-995-f

Jómegelelensű, csinos nőt keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. a-1013-f

Ház eladó 5 szoba, két konvha mellékhelyiségek, 591 öles övülmölcsös telekkel. Esetleg a fél telek külön is eladó. Cim: Bercsényi ut 54. a-1007-f

Házasság céljából keresem olyan szegény szerény 40-45 éves asszony ismeretséget, ki otthagya eddie munkahelyét, háztartásomat rendben tartaná, gondomat viselné és keresetemet, mely nyugodt megélhetést nyújt, beosztaná. Teljes című leveleket „Elhagvott” jellel a kiadó továbbít. a-1006-ör

Antifolsevista kiállítás a pesti Vigadóban dec. 4-től 20-ig. Féláru utazási Budapestre. Utazási igazolványok kaphatók. Scherer Mariskánál, Rákóczi ut 15. a-1012

Kendergyári berendezést, törő, tiloló gépeket keresek megvételre. Ajánlatot Józán András, Kákics (Baranya megye). a-1011